



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci

žalobce: **J. G.,**
bytem V., P.,
zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem,
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje,**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 9. 2017, č. j. 091966/2016/KUSK-DOP/POS, sp. zn. 091966/2016/KUSK/3,

takto:

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 9. 2017, č. j. 091966/2016/KUSK-DOP/POS, sp. zn. 091966/2016/KUSK/3, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 13 200 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Václava Voříška, advokáta.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo dle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Mladá Boleslav, Odboru dopravy a silničního hospodářství (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 19. 4. 2016 č. j. DP-00057/2016, sp. zn. 766/2016 (dále jen „prvostupňové

rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím shledal správní orgán I. stupně žalobce vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), za což mu byla podle ustanovení § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 2.000 Kč a podle ustanovení § 79 odst. 1 a 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) povinnost úhrady nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

2. Žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť nebyly splněny podmínky pro zamítnutí odvolání pro jeho opožděnost dle § 92 správního řádu. Zmocněnci žalobce bylo dne 6. 5. 2016 dodáno do datové schránky prvostupňové rozhodnutí, přičemž zmocněnec žalobce se do této datové schránky přihlásil dne 20. 5. 2016. Odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí podal dne 6. 6. 2016. Lhůtu pro podání odvolání byla zachována, protože k doručení prvostupňového rozhodnutí nemohlo dojít fikcí desátým dnem po dodání zprávy do datové schránky, ale až skutečným přihlášením se zmocněnce žalobce dne 20. 5. 2016 z důvodu, že správní orgán I. stupně doručení fikcí vyloučil. Žalobce se dovolává informace uvedené v doručence datové zprávy, ve které je uvedeno „*Zakázáno doručení fikcí: Ano*“.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že vyloučit doručení fikcí podle ustanovení § 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“), může pouze jiný právní předpis. K platnému vyloučení doručení fikcí tak nemůže dojít pouhým zaškrtnutím políčka o zákazu doručení fikcí v doručence datové zprávy, ale zároveň musí s tímto vyloučením fikce počítat zákon, což není případ žalobce. Žalovaný považuje zaškrtnutí daného políčka za zjevnou nesprávnost, chybu v psaní.
4. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného poukázal na to, že nelze chybné poučení považovat za zjevnou nesprávnost a chybu v psaní a dovolával se toho, že poučení může být obsaženo i právě na doručence. Toto tvrzení dovozoval ze závěrů Nejvyššího správního soudu vyjádřených v rozsudku ze dne 4. 11. 2009, č. j. 6 As 35/2009 – 96, podle kterého „*obsahem poučení o odvolání tedy není jen text uvedený v závěru správního rozhodnutí, ale i případné poučení, nacházející se na doručence a doručované obálce.*“ Dále žalobce odkazoval na judikaturu Ústavního soudu, ze které vyplývá, že nesprávné nebo chybějící poučení o opravném prostředku by nemělo vést k porušení práv účastníků řízení na soudní a jinou právní ochranu. Z uvedených rozhodnutí analogicky dovozoval, že i kdyby bylo možné dojít k závěru, že správní orgán neměl možnost zakázat fikci doručení, a šlo by o nesprávný úřední postup, pokud doručení prvostupňového rozhodnutí fikcí zakázal, nemůže jít tento postup k tíži žalobce, ale pouze k tíži správního orgánu, který případně postupoval nezákonně. Zároveň uvedl, že doručence jakožto veřejné listině svědčí presumpce správnosti a žalobce neměl povinnost ani alespoň zvažovat, zda jsou údaje v ní uvedené správné či nikoliv. Žalobce má tak za to, že nenastala fikce doručení prvostupňového rozhodnutí, ale že toto rozhodnutí bylo doručeno až dnem skutečného přihlášení zmocněnce žalobce do datové schránky a až od tohoto data, tj. od 20. 5. 2016 počala plynout lhůta pro podání odvolání.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

5. Správní spis obsahuje rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 19. 4. 2016, kterým

byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu, když dne 28. 12. 2015 při řízení osobního motorového vozidla tovární značky X, registrační značky X, nerespektoval při řízení vozidla na silnici první třídy R10 nejvyšší povolenou rychlost 130 km/h, ale byla mu naměřena rychlost 163 km/h, po odečtení odchylky radarového rychloměru ve výši 3 %, stanovené výrobcem měřidla, jelo vozidlo nejméně rychlostí 158 km/h. Za tento přestupek mu byla podle ustanovení § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 2.000 Kč a podle ustanovení § 79 odst. 1 a 4 zákona o přestupcích povinnost úhrady nákladů řízení v hodnotě 1.000 Kč.

6. Prvostupňové rozhodnutí bylo zástupci žalobce dodáno do datové schránky dne 6. 5. 2016 v 13:27:08 hod. Osoba oprávněná ve smyslu zákona o elektronických úkonech se přihlásila dne 20. 5. 2016 v 9:25:35. Doručenska obsahuje informaci: „*Doručení fikcí zakázáno: Ano*“ a „*20. 5. 2016 v 09:25:35 EV11: Přihlásila se oprávněná osoba ve smyslu § 8, odst. 1 až 4 zákona č. 300/2008 Sb. v platném znění. Datová zpráva je nyní doručena. Případné dřívější datum doručení fikcí nebo doručení dodáním do schránky orgánu veřejné moci není dotčeno*“.
7. Dne 6. 6. 2016 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno zmocněncem žalobce blanketní odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Dne 13. 6. 2016 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno blanketní odvolání totožného znění jako odvolání ze dne 6. 6. 2016.
8. Správní orgán I. stupně odeslal dne 17. 6. 2016 zmocněnci žalobce vyrozumění o tom, že vyhodnotil jím podané blanketní odvolání ze dne 6. 6. 2016 jako opožděné, a to z důvodu, že prvostupňové rozhodnutí mu bylo dodáno do datové schránky dne 6. 5. 2016, čímž započala plynout deseti denní lhůta pro uplatnění fikce doručení, která nastala dnem 16. 5. 2016. Tímto dnem se považovalo prvostupňové rozhodnutí za doručené a od tohoto data, tj. od 16. 5. 2016 počala plynout lhůta pro podání odvolání. Tato lhůta pro podání odvolání uplynula dne 31. 5. 2016.
9. Dne 27. 9. 2017 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým odvolání žalobce pro opožděnost dle § 92 odst. 1 správního řádu zamítl. V odůvodnění odkázal na ustanovení § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech, kterým je upravena fikce doručení dokumentu desátým dnem dodání do datové schránky v případě, nepřihlásí-li se oprávněná osoba dříve. Jelikož bylo zmocněnci žalobce dodáno prvostupňové rozhodnutí do datové schránky dne 6. 5. 2016 a zmocněnec žalobce se v deseti denní lhůtě do datové schránky nepřihlásil, bylo prvostupňové rozhodnutí doručeno desátým dnem od dodání do datové schránky tj. dne 16. 5. 2016 a lhůta pro podání odvolání uplynula dne 31. 5. 2016. Odvolání podané 6. 6. 2016 je tak opožděné.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu:

10. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální požadavky na ni kladné. Jde tedy o žalobu projednatelnou.
11. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
12. Soud o žalobě rozhodl bez jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný na základě výzvy soudu neoznámil svůj nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání, proto lze mít za to, že s tímto postupem souhlasil. Žalobce přípisem ze dne 26. 4. 2018 odvolal svůj nesouhlas

s vydáním rozhodnutí bez jednání, který vyjádřil v žalobě, a s vydáním rozhodnutí bez jednání souhlasil.

Posouzení žalobních bodů:

13. Podle ustanovení § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech platí, nepřihlásí-li se do datové schránky osoba podle odstavce 3 ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty; to neplatí, vylučuje-li jiný právní předpis náhradní doručení.
14. Předmětem sporu mezi žalobcem a žalovaným je posouzení situace, zda bylo prvostupňové rozhodnutí dodané do datové schránky zmocněnce žalobce dne 6. 5. 2016 doručeno fikcí uplynutím deseti dnů, tedy dne 16. 5. 2016, anebo až přihlášením oprávněné osoby dne 20. 5. 2016, a zda lze na informaci uvedenou v textu doručení „*Zakázáno doručení fikcí: Ano*“ pohlížet jako na zjevnou chybu, která nemá vliv na uplatnění fikce doručení, anebo jako na nesprávné poučení správním orgánem, které doručení fikcí vylučuje, čímž by k doručení prvostupňového rozhodnutí došlo až přihlášením oprávněné osoby dne 20. 5. 2016 a k uplynutí lhůty pro podání odvolání až dne 6. 6. 2016.
15. Podle ustanovení § 68 odst. 1 správního řádu obsahuje rozhodnutí výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků, přičemž podle § 68 odst. 5 správního řádu se v poučení uvede, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává.
16. Správní orgán I. stupně v poučení uvedl, že proti prvostupňovému rozhodnutí „*je možno podat odvolání (§ 81 odst. 1 správního řádu) do 15 dnů ode dne jeho vyhlášení nebo doručení (§ 83 odst. 1 správního řádu)*“. Správní orgán I. stupně dále konkretizoval, že „*pokud nebylo předmětné rozhodnutí doručeno poštovním doručovatelem do vlastních rukou, ale ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu bylo uloženo na poštu, potom se za den doručení považuje desátý den od tohoto uložení, nikoli až následné faktické převzetí rozhodnutí po uplynutí této desetidenní lhůty. V tomto případě se lhůta pro případné odvolání nepočítá od faktického převzetí předmětného rozhodnutí, ale už od jedenáctého dne uložení písemnosti na poštu.*“, čímž specifikoval čas doručení rozhodnutí poštovním doručovatelem a poučil žalobce o možném doručení fikcí při tomto způsobu doručování, ovšem neuvedl nic o času (dni) doručení či aplikaci fikce doručení rozhodnutí v případě doručování do datové schránky.
17. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 11. 2009, č. j. 6 As 35/2009 – 96, uvedl, že obsahem poučení o odvolání není jen text uvedený v závěru správního rozhodnutí, ale i případné poučení, nacházející se na doručence a doručované obálce. Ačkoli šlo o rozsudek týkající se doručování prostřednictvím poštovního doručovatele, lze závěr o umístění poučení o odvolání v doručence aplikovat i na doručování prostřednictvím datové schránky, protože každá datová zpráva je opatřena doručenkou, na které se nacházejí informace specifikující čas doručení, tedy i počátek lhůty pro podání odvolání. Větu „*Zakázáno doručení fikcí: Ano*“ lze v kombinaci s informací o událostech zprávy, ze kterých je znatelné, že se dne 20. 5. 2016 v 09:25:35 hodin přihlásila oprávněná osoba a datová zpráva je tímto okamžikem doručena, vyhodnotit jako poučení o dni doručení, tedy o dni, od kterého se počítá lhůta pro podání odvolání.
18. Soud dává za pravdu žalovanému, že doručení datové zprávy fikcí poté, co se ve lhůtě deseti dnů od dodání zprávy do datové schránky adresáta nepřihlásila oprávněná osoba,

nemůže správní orgán vyloučit na základě své vůle, ale musí se jednat o vyloučení fikce doručení ze zákona (např. § 64 odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudní, ve znění pozdějších předpisů).

19. Zároveň ale nelze žalovanému přisvědčit v tom, že uvedení informace o vyloučení doručení fikcí na doručence datové zprávy lze kvalifikovat jako pochybení v psaní. Za zjevnou nesprávnost či chybu v psaní lze považovat pouze méně významné překlady či chyby, které nemají vliv na práva a povinnosti účastníků řízení a jejich správné znění je z rozhodnutí zřejmé (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009 – 541 odst. 65). Avšak z okolností tohoto případu je zřejmé, že zmocněnci žalobce nemohlo být známo, že v dané situaci není vyloučení fikce doručení ze zákona možné a že se jedná o pochybení při vyplňování údajů na doručence. V situaci, kdy je součástí doručanky informace o tom, že doručení fikcí bylo zakázáno, tudíž dle této informace nemělo být možné fikci doručení uplatnit a považovat rozhodnutí za doručené desátým dnem dodání zprávy do datové schránky zmocněnce žalobce, se mohl zmocněnec žalobce důvodně domnívat, že je správní orgán I. stupně oprávněn doručení fikcí vyloučit, neboť ani v prvostupňovém rozhodnutí ani v informacích na doručence datové zprávy nebylo uvedeno, že vyloučení doručení fikcí je možné pouze v zákonem stanovených případech. Nejedná se tak o zjevnou nesprávnost nebo chybu v psaní, protože nemožnost správního orgánu I. stupně vyloučit fikci doručení není v rozhodnutí uvedena.
20. Soud souhlasí se žalobcem, že informace „*Zakázáno doručení fikcí: Ano*“ byla v kombinaci s uvedením času doručení dne 20. 5. 2016 v 09:25:35 hodin a doprovodnou informací, že se přihlásila oprávněná osoba a datová zpráva byla tímto okamžikem doručena, způsobila uvést žalobce v omyl ohledně plynutí lhůty pro podání odvolání. Soud upozorňuje i na užití slova „případné“ ve větě „*případné dřívější datum doručení fikcí není (...) dotčeno*“, které relativizuje nastoupení fikce doručení. Užití tohoto slova dává adresátovi zprávy na vědomí, že mohou nastat okolnosti, kdy se fikce doručení neuplatní. Zároveň doručenka datové zprávy ani prvostupňové rozhodnutí neobsahují informaci o tom, že fikci doručení lze vyloučit pouze na základě zákona a nikoli projevem vůle správního orgánu. Obecnému poučení o doručení fikcí v případě, že nedošlo před uplynutím této lhůty k doručení zprávy přihlášením oprávněné osoby, nelze přikládat větší váhu než informaci o vyloučení doručení fikcí, neboť z dalších informací uvedených na doručence datové zprávy není znatelné, že doručení fikcí není možné v tomto případě vyloučit, tudíž že se jedná o mylně uvedenou informaci. Soud uzavírá, že jde o objektivní vadu poučení, nikoli jen o skutečnost, kterou si účastník nesprávně vyložil, poněvadž doručenka zcela jasně obsahuje informaci o vyloučení doručení fikcí, kterou nelze interpretovat jinak, než že doručení fikcí není možné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2012, č. j. 3 As 85/2012 – 18). Uvedení mylné informace o vyloučení doručení fikcí nemůže jít k tíži žalobce v okamžiku, kdy žalobce nebyl prokazatelně seznámen s tím, že k vyloučení doručení fikcí nemůže dojít z vůle správního orgánu I. stupně, ale pouze na základě zákona (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 5. 2005, sp. zn. II. ÚS 487/03).

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

21. Vzhledem k nezákonnému postupu správního orgánu I. stupně, který v rozporu s ustanovením § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech vyloučil doručení rozhodnutí fikcí, nemohlo být vykládáno poučení o lhůtě pro podání opravného prostředku tak, že se lhůta pro jeho podání počítá od okamžiku doručení fikcí, tedy od desátého dne dodání zprávy do datové schránky zmocněnce žalobce. Žalovaný měl uvedené poučení o datu

doručení rozhodnutí do datové schránky vyhodnotit jako nesprávné podle § 83 odst. 2 správního řádu. Žaloba je tak důvodná a soud proto napadené rozhodnutí žalovaného v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 správního řádu zrušil a podle ustanovení § 78 odst. 4 správního řádu věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

22. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť neměl ve věci úspěch. Žalobce, který byl ve věci úspěšný, má právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení. Ty spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3.000 Kč a v odměně jeho zástupce, jež je tvořena odměnou za 3 úkony právní služby po 3.100 Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a repliky dle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5, § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif) ve spojení s § 35 odst. 2 s. ř. s.], celkově tedy 9.300 Kč, a dále paušální částkou odpovídající uvedenému počtu úkonů právní služby jako náhradou hotových výdajů dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky v celkové výši 900 Kč. Odměna zástupce žalobce a náhrada jeho hotových výdajů tedy činí 10.200 Kč. Náhradu nákladů řízení v celkové výši 13 200 Kč je žalovaný povinen uhradit podle § 149 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších právních předpisů, užitého na základě ustanovení § 64 s. ř. s., k rukám zástupce žalobce, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 9. července 2018

JUDr. Věra Šimůnková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje A. S.